

Helse- og omsorgsdepartementet
Postmottak@hod.dep.no

Deres ref.: 08/946

Vår ref.: 150/13

12.mars. 2013

Høringsvar- forslag til endring av forskrift om behandling av helseopplysninger i nasjonal database for elektroniske resepter (reseptformidlerforskriften)

Norges Farmaceutiske Forening (Farmaceutene) er profesjons- og fagforeningen for farmasøyter. Foreningen arbeider for riktig legemiddelbruk og for en høy faglig og yrkesetisk standard blant våre 3100 medlemmer. Farmasøyter er den gruppen autorisert helsepersonell med bredest ekspertise på legemidler. Vår legemiddelfaglige kompetanse dekker hele spennet fra forskning via produksjon til klinisk bruk av legemidler.

Farmaceutene takker for anledningen til å uttale seg og vil påpeke at IKT- løsninger er et hjelpemiddel og ikke kan løse alle utfordringer i helse- og omsorgssektoren, men være et viktig bidrag til bedre kvalitet i forebygging, behandling, rehabilitering og omsorg.

I helsesektoren er det behov for rask og sikker tilgang til korrekt og oppdatert informasjon på tvers av virksomhetsgrenser og nivåer i helsetjenesten. Tilsvarende er det behov for at opplysninger kanaliseres på tvers av virksomhetsgrenser og nivåer i helsetjenesten. Gode løsninger må på plass for å dekke dette behovet for korrekt og oppdatert informasjon. Dette vil gi økt pasientsikkerhet, ved å gi bedre beslutningsgrunnlag for helsehjelp og forhindre skade på pasienten. Det må derfor utvikles gode og trygge måter å utveksle denne informasjonen på.

I nasjonal helse- og omsorgsplan ved omtale av legemidler og legemiddelbehandling står det blant annet:

Bedre utnytting av farmasøyters kompetanse kan bidra til riktigere legemiddelbehandling. Farmasøyter i helsetjenesten har tradisjonelt vært knyttet til rådgivning og tilsyn, men farmasøyter kan også bidra ved vurdering og oppfølging av legemiddelbehandling hos enkeltpasienter.

Pasientveiledning, ved en samtale mellom pasient og farmasøyt, kan bidra til at pasienten får en bedre forståelse for egen legemiddelbruk.

I tillegg vises det til at hensiktsmessig bruk av IKT er en sentral forutsetning for å nå målene om en helhetlig helse- og omsorgstjeneste i tråd med samhandlingsreformen. Elektronisk kommunikasjon skal være den vanlige måten å kommunisere skriftlig på.

Pasientsikkerhetskampanjen "I trygge hender", som Norges Farmaceutiske Forening er en del av har valgt *riktig legemiddelbruk i sykehjem og hjemmetjeneste* samt *samstemming av legemiddellister* som tre av innsatsområdene i kampanjen.

Det er et paradoks for oss at det i vår teknologiske hverdag fortsatt legges opp til å få en oppdatert legemiddelliste i papirformat. Farmaceutene vil derfor oppfordre departementet til å bruke de mulighetene som ligger i reseptformidleren til å gjøre pasientens oppdaterte legemiddelliste tilgjengelig for farmasøyter og annet helsepersonell som har tjenstlig behov.

Forslagene til endring av reseptformidlerforskriften fremmes for ytterligere å heve pasientsikkerheten og kvaliteten på tjenestene, og samtidig understøtte samhandlingsreformen. NFF har tidligere støttet at Reseptformidleren benyttes som kilde for opplysninger om rekvirerte og utleverte legemidler, og at dette skal inngå som en del av formålet med Reseptformidleren. I tillegg er formålet å sørge for sikker og effektiv elektronisk formidling av resepter og reseptopplysninger mellom aktører i helsetjenesten og helseforvaltningen, samt bandasjister, som har et *legitimt og tjenstlig behov for slik informasjon*, for å bidra til at pasienten gis helsehjelp på en forsvarlig og effektiv måte.

Farmaceutene støtter departementet forslag til en endring i bestemmelsen om utlevering av reseptoversikt til leger, ved at kravet om pasientens samtykke til slik utlevering kan gis for et gitt behandlingsforløp eller generelt overfor fastlegen. Men Farmaceutene mener at også farmasøyter og andre grupper helsepersonell har et legitimt og tjenstlig behov for slik informasjon, for å bidra til at pasienten gis helsehjelp på en forsvarlig og effektiv måte.

Vi støtter også forslaget om at meldeplikten for apotek- og bandasjistansatte om utleveringer av resepter, ikke begrenses til elektroniske resepter, men gjelder resepter generelt for å få et så komplett bilde av pasientens legemiddelbruk som mulig.

I stortingsmelding nr 10 God kvalitet- trygge tjenester står det følgende:

Helsetjenesteassosierte infeksjoner og legemiddelfeil er de hyppigste uønskede hendelsene i helse- og omsorgstjenestene og er blant de viktigste innsatsområdene i den pågående pasientsikkerhetskampanjen "I trygge hender"
Kartleggingen som ble gjort i pasientsikkerhetskampanjen viser at om lag 12 prosent av pasientskadene skyldes feil legemiddelbruk.

En sentral utfordring er den manglende oversikten over pasientens faktiske legemiddelbruk som kan oppstå når pasienten overføres innen og mellom omsorgsnivå. Manglende oversikt over pasientens legemiddelbruk gjør at det lett kan oppstå feil i legemiddelbehandlingen. Behandlende lege har ikke et godt nok grunnlag for å ta beslutninger om legemiddelbehandlingen, og pasienten vil kunne få dårlig tilpasset legemiddelbehandling, eller bli satt på legemidler i uheldige kombinasjoner.

Kompleksiteten i behandlingen av pasienter har gradvis økt over tid, både ved at det er stadig flere leger og annet helsepersonell involvert i hvert pasientforløp, og ved at bruken av legemidler som behandlingsform har økt. Bruk av legemidler, målt i antall døgndoser har i praksis blitt doblet siden slutten av 1990-tallet. Denne utviklingen har gjort det mer krevende å få oversikt over pasientenes faktiske legemiddelbruk og å sikre god kvalitet på behandlingen.

Farmaceutene ønsker igjen å oppfordre til at ikke bare leger, men også at farmasøyter og annet helsepersonell som har tjenstlig behov får tilgang til den oppdaterte informasjon som ligger i Reseptformidleren. Som stortingsmelding nr 10 peker på er korrekt informasjon for helsepersonell lite tilgjengelig i pasientforløpet. Farmaceutene oppfordrer til at opplysninger lagres i reseptformidleren og er tilgjengelig for leger, farmasøyter og annet helsepersonell i minimum ett år, men ønsker helst at opplysningen oppbevares like lenge som det planlegges i elektronisk kjernejournal i inntil 3 år.

Apotekloven har til formål å sikre forsvarlig utlevering av legemidler til sluttbruker. Den skal medvirke til riktig legemiddelbruk i befolkningen og til god tilgjengelighet i alle deler av landet til legemidler og farmasøytiske tjenester som har god kvalitet og rimelig pris.

Dagens situasjon i apotek er slik at farmasøyten ikke har tilgang til en total oversikt over pasientens legemidler. Den eneste informasjonen farmasøyten har tilgang til er hva som eventuelt tidligere har vært utlevert fra samme apotek og hva pasientene eventuelt forteller. Dette er til hinder for at farmasøyten kan gjøre sin jobb med å avdekke interaksjoner, kontraindikasjoner eller eventuell dobbelforskrivning eller feilforskrivning. Farmaceutene mener det er nødvendig at farmasøyter i apotek har tilgang til opplysninger i for eksempel reseptformidleren for å kunne utøve sitt virke som helsepersonell på forsvarlig vis. Farmasøyter i spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten har tilsvarende behov for tilgang til slike opplysninger i sitt arbeid.

Pasientene bør i større grad få ta del i sin egen journal og legemiddellister og det bør utvikles løsninger som gjør at pasienten selv kan velge å dele denne informasjonen med helsepersonell.

Farmaceutene er kjent med at dette allerede er muligheter som er tatt i bruk i våre naboland Sverige og Danmark.

Farmaceutene mener det er et nødvendig og viktige arbeidet å finne gode løsninger for overføring av informasjon mellom helsepersonell for en bedre pasientsikkerhet, samtidig som pasientenes personvern og informasjonssikkerhet ivaretas på en god og trygg måte.

Med vennlig hilsen
NORGES FARMACEUTISKE FORENING

Tove Ytterbø
Leder

Guri Wilhelmsen
Fag- og kommunikasjonsrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og mangler derfor underskrift